

**2025 M. SPALIO – GRUODŽIO MĖN.
AKTUALIOS TEISMŲ PRAKTIKOS
PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS SRITYJE
APŽVALGA**

1. LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

1.1. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (LAT) praktikos apžvalga

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2025 m. gruodžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-203-469/2025 dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2025 m. birželio 5 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovių uždarnosios akcinės bendrovės „Lemora“ ir uždarnosios akcinės bendrovės „LUKRA“ ieškinį atsakovėms uždarajai akcinei bendrovei „IRIS“ ir uždarajai akcinei bendrovei „SERFAS“ dėl patento pripažinimo negaliojančiu.

Ieškovės UAB „Lemora“ ir UAB „LUKRA“ kreipėsi į teismą, prašydamos atsakovėms priklausantį patentą LT 7001 B „Kompozitinė apdailos plytelė, jos gamybos būdas ir panaudojimas vėdinamam fasadui“ pripažinti negaliojančiu.

Ieškovės nurodė, kad atsakovės yra patento, susijusio su išorine pastatų sienų apdaila, savininkės. Patentas saugo kompozitinę apdailos plytelę, atitinkančią I kategorijos atsparumo smūgiams ir atsparumo ugniai reikalavimus, tokios kompozitinės apdailos plytelės gamybos būdą ir tokios kompozitinės plytelės panaudojimą vėdinamam fasadui. Ieškovių nuomone, patentas pažeidžia ieškovių teisėtą interesą Lietuvos Respublikos teritorijoje be apribojimų šiuo metu arba ateityje naudoti iki paraiškos padavimo dienos visuomenei žinoma tapusią plytelių sustiprinimo technologiją, nes pagal teisinį reguliavimą patentu gali būti saugoma tik tokia kompozitinė apdailos plytelė, tik toks kompozitinės apdailos plytelės gamybos būdas ir tik toks kompozitinės apdailos plytelės panaudojimas, kurie technikos lygiu nėra žinomi ir akivaizdūs vidutiniam statybos srities specialistui. Pažymi, kad Patento apibrėžties 1 punktą neatskleidžia ir jokių specialių kompozitinę plytelę sudarančių elementų charakteristikų.

Vilniaus apygardos teismas 2025 m. sausio 13 d. sprendimu ieškinį atmetė. Teismas nusprendė, kad ieškovės neįrodė, jog atsakovėms priklausantis Patentas yra nepatentabilus, nes neatitinka išradimo lygio ir pagal technikos lygį yra akivaizdus atitinkamos srities specialistui. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovių apeliacinį skundą, 2025 m. birželio 5 d. nutartimi Vilniaus apygardos teismo 2025 m. sausio 13 d. sprendimą paliko nepakeistą.

Nagrinėjamoje byloje kasacinis teismas sprendė dėl išradimo atitikties patentabilumo reikalavimams vertinimo, kai patento apibrėžtis yra daugiapunktė, sudaryta iš nepriklausomų apibrėžties punktų, kurių kiekvienas apibūdina vieną išradimų grupės išradimą.

Kasacinio teismo praktikoje yra išaiškinta, kad tik pagal išradimo apibrėžtį gali būti nustatytos patento savininko išimtinės teisės. Dėl to, nagrinėjant ginčus tiek dėl išduoto patento pripažinimo negaliojančiu, tiek ir ginčus dėl patento savininko teisių gynimo, būtina itin atidžiai nustatyti tuo patentu ginamo išradimo apibrėžtį, t. y. patentu suteikiamos teisinės apsaugos ribas. Kitaip tariant, būtent pagal išradimo apibrėžtį nustatomas ginčo (ieškinio) dalykas

Pasisakydamas dėl išradimo atitikties patentabilumo reikalavimams vertinimo, kai patento apibrėžtis yra daugiapunktė, sudaryta iš nepriklausomų apibrėžties punktų, kurių kiekvienas apibūdina vieną išradimų grupės išradimą, kasacinis teismas pažymėjo, kad išradimo apibrėžtis ir išradimo aprašymas yra atskiri patento paraiškos dokumentai, kurių paskirtis ir teisinė reikšmė skirtinga; išradimo apibrėžtyje nurodyti požymiai turi būti aiškinami remiantis išradimo aprašymu, tačiau išradimo apibrėžtis negali būti aiškinama plačiai – papildant išradimo aprašyme nurodytais požymiais, kurie pačioje apibrėžtyje nenurodyti. Išradimo atitiktis patentabilumo – naujumo, išradimo lygio, pramoninio pritaikomumo – reikalavimams turi būti vertinama pagal išradimo apibrėžtį. Tuo atveju, kai išradimo apibrėžtis yra daugiapunktė, sudaryta iš nepriklausomų apibrėžties punktų, kurių kiekvienas apibūdina vieną išradimų grupės išradimą, atitiktis patentabilumo reikalavimams tikrinama atskirai vertinant kiekviename nepriklausomame apibrėžties punkte įtvirtintus išradimo požymius.

LAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad apeliacinės instancijos teismas vertino visus tris patento apibrėžties punktus kumuliatyviai, be kita ko, 1 ir 2 patento apibrėžties punktams priskirdamas juose nenurodytą išradimo požymį – panaudojimą vėdinamo fasado apdailai ir dėl to padarė išvadą, kad visi trys išradimų grupės išradimai atitinka išradimo lygio požymius. Dėl šios materialiosios teisės taikymo klaidos galėjo būti priimtas neteisingas sprendimas dėl bylos esmės.

Konstatavus, kad apeliacinės instancijos teismas padarė Patentų įstatymo taikymo klaidą, dėl kurios galėjo būti priimtas neteisingas sprendimas dėl bylos esmės, skundžiamas procesinis sprendimas buvo panaikintas ir byla perduota iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui.

Susipažinti su visa Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant [čia](#).

1.2. Lietuvos apeliacinio teismo (LApT) praktikos apžvalga

Lietuvos apeliacinio teismo 2025 m. spalio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-355-464/2025 dėl Vilniaus apygardos teismo 2025 m. kovo 26 d. sprendimo civilinėje byloje pagal ieškovų „Krka tovarna zdravil, d. d., Novo mesto“, „Egis Gyogyszergyar Zrt“, „Teva GmbH“, „Viatrix Limited“, „Stada Arzneimittel AG“, „Sandoz Pharmaceuticals d. d.“, „Zentiva group“ ir „Zaklady Farmaceutyczne Polpharma S. A.“ ieškinius atsakovui „Bayer Intellectual Property GmbH“ dėl Europos patento pripažinimo negaliojančiu.

Ieškovas „Krka tovarna zdravil, d. d., Novo mesto“ kreipėsi į teismą su ieškiniu ir prašė pripažinti negaliojančiu atsakovo „Bayer Intellectual Property GmbH“ Europos patentą Nr. 1845961 „Tromboembolinių sutrikimų gydymas rivaroksabanu“. Kiti ieškovai kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su savarankiškais ieškiniiais atsakovui dėl to paties patento pripažinimo negaliojančiu, todėl civilinės bylos pagal nurodytų ieškovų ieškinius buvo prijungtos prie civilinės bylos, pradėtos pagal ieškovo Krka ieškinį.

Visi ieškovai savo reikalavimus grindė argumentais, kad Europos patentas išradimui, kurį sudaro rivaroksabanu vadinama medžiaga, greito atpalaidavimo tablečių forma skirta naudoti tromboembolinių sutrikimų gydymui, vartojant ne dažniau kaip kartą per parą, kai koncentracijos plazmoje pusinės eliminacijos laikas yra ne daugiau kaip 10 valandų pacientui žmogui suvartojus geriamąją dozę, atsakovui neturėjo ir negalėjo būti išduotas. Išradimas, t. y. FXa slopinantis vaistas, kuris skirtas tromboembolinių sutrikimų gydymui ir profilaktikai, yra nepatentabilus, nes jis nėra naujas ir neatitinka išradimo lygio.

Vilniaus apygardos teismas sprendimu ieškovų ieškinius atmetė, priteisė atsakovui Bayer iš kiekvieno ieškovo bylinėjimosi išlaidas. Ieškovai pateikė apeliacinius skundus prašydami Vilniaus apygardos teismo sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą – ieškinius patenkinti visiškai.

Apeliacinius skundus dėl pirmosios instancijos teismo skundžiamo sprendimo, kuriuo ieškovų ieškiniai dėl patento pripažinimo negaliojančiu buvo atmesti kaip nepagrįsti, pateikę ieškovai, be kita ko, laikosi vieningos pozicijos, kad teismo sprendimas nėra tinkamai motyvuotas. Ieškovų teigimu, pirmosios instancijos teismas sprendime vien perrašė pirmiau dėl to paties patento priimtą EPT sprendimą ir atsakovo nurodytus argumentus, neatlikęs savarankiško byloje esančių įrodymų tyrimo bei jų teisinio vertinimo, nepasisakęs dėl ieškovų į bylą teiktų įrodymų bei jų įrodomosios reikšmės kilusiam ginčui išspręsti, taip pat keliamas teismo padarytų išvadų prieštaravimo klausimas.

LApT teisėjų kolegija pažymėjo, kad nagrinėjamos bylos procesas yra išskirtinis tuo, kad Vilniaus apygardos teisme buvo pradėtos aštuonios savarankiškos civilinės bylos pagal ieškovų ieškinius atsakovui Bayer dėl to paties patento panaikinimo, kurios vėliau buvo sujungtos į vieną (nagrinėjamą) civilinę bylą. Todėl bylos nagrinėjimo dalykas ir ribos šiuo atveju nustatytinos pagal kiekvieno ieškovo pareikšto ieškinio pagrindą bei dalyką. Atitinkamai, teismui teko pareiga ne tik nustatyti ginčo ribas pagal visus ieškovų ieškinius, bet ir užtikrinti, kad kiekvieno ieškinio reikalavimai ir aplinkybės, kuriomis jie grindžiami, bus iširtos ir įvertintos, o šalims bus suteikta teisė teikti įrodymus, būti išklaustyti bylos procese.

LApT teisėjų kolegijos nuomone, pirmosios instancijos teismas iš esmės teisingai vertino, kad tam, jog būtų teisingai išspręstas šalių ginčas, nepakanka vien šalių pateiktų rašytinių įrodymų ir jų atstovų paaiškinimų. Kadangi ginčas kilęs dėl išradimo, susijusio su vaistinio preparato paskirtimi ir jo vartojimu, patentabilumo, tokiame ginčui teisingai išspręsti reikalingos ir specialios žinios. Tačiau, kaip teisingai nurodyta apeliaciniuose skunduose, nei atliekant teismo ekspertizę, nei teismui priimant skundžiamą sprendimą nebuvo vertinami į procesą įstojusių ieškovų Teva, Viatrix, Stada ir Sandoz pateikti rašytiniai įrodymai, kuriais šie ieškovai grindė savo ieškinius. Ieškovai Teva, Viatrix, Stada ir Sandoz į procesą nagrinėjamoje byloje įstojo jau po to, kai buvo atlikta 2024 m. vasario 28 d. teismo ekspertizė. Taigi, teismo eksperto išvados padarytos neįvertinus šių šalių pozicijas pagrindžiančių rašytinių įrodymų. Siekdamas užtikrinti ieškovų, kuriems ir tenka procesinė pareiga įrodyti, kad išradimas yra nenaujas arba neatitinka išradimo lygio, įrodinėjimo pareigos įgyvendinimą, teismas turėjo suteikti teisę į procesą naujai įstojusiems

ieškovams užduoti klausimus ekspertui arba paskirti papildomą ar pakartotinę teismo ekspertizę. Pirmosios instancijos teismas atmesdamas ieškovo Viatrix prašymą skirti teismo ekspertizę bei šalių prašymus apklausti teismo ekspertizės aktą surašiusį ekspertą, nors anksčiau į procesą įstojusiems ieškovams tokia teisė (pateikti klausimus ekspertui) buvo užtikrinta, nepagrįstai prioritetą suteikė greitam, bet nebūtinai teisingam šios bylos išnagrinėjimui, taip pat pažeidė šalių lygiateisiškumo principą. Kitaip tariant, ieškovų apeliacinių skundų argumentai dėl jų procesinių teisių neužtikrinimo negali būti paneigti pirmosios instancijos teisme vykusio bylos proceso analize.

LApT teisėjų kolegija konstatavo, kad teismas neištyrė ir neįvertino visų ieškovų, t. y. ir tų, kurie į procesą įstojo jau po teismo ekspertizės atlikimo, pateiktų įrodymų, bei, atmesdamas jų prašymus apklausti teismo ekspertą, atlikusį teismo ekspertizę, ar skirti papildomą teismo ekspertizę, atsižvelgiant į pateiktų naujų rašytinių įrodymų faktą, nesuteikė galimybės to padaryti. Vadinasi, pirmosios instancijos teismas ne tik neužtikrino tinkamo šalių procesinių teisių įgyvendinimo, bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme, bet ir apribojo šalių teisę į instancinę teismo sprendimo patikrą, nes nėra iki galo aišku, kokias konkrečiai teisinės išvadas teismas padarė dėl šalių pateiktų įrodymų įrodomosios reikšmės.

Nagrinėjamu atveju byloje susiklostė teisiškai ydinga procesinė situacija – priimant sprendimą nebuvo atliktas vėliau į procesą įstojusių naujų proceso dalyvių (ieškovų) pateiktų įrodymų tyrimas bei vertinimas pirmosios instancijos teisme, o teismo sprendime padarytos išvados iš esmės grindžiamos tik vienos ginčo šalies (atsakovo) pozicijos atkartojimu, teismui savarankiškai neatlikus įrodymų analizės. Tai reiškia, kad pirmosios instancijos teisme nebuvo užtikrinta šalių teisė į tinkamą teismo procesą. Tokio pobūdžio trūkumai apeliacinės instancijos teisme negali būti ištaisyti, nes byla turėtų būti nagrinėjama beveik visa apimtimi iš naujo, renkami nauji įrodymai. Todėl skundžiamas teismo sprendimas buvo panaikintas ir byla perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Susipažinti su visa Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi galima Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) arba paspaudžiant [čia](#).

2. EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA

2.1. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktikos apžvalga

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2025 m. gruodžio 18 d. sprendimas byloje Nr. C-323/24 Deity Shoes, S.L. v. Mundorama Confort, S.L., Stay Design, S.L., dėl 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino 4, 5, 6, 14 ir 25 straipsnių išaiškinimo.

2021 m. gruodžio 10 d. DEITY SHOES S. L. bendrovėms MUNDORAMA CONFORT S. L. ir STAY DESIGN S. L. pareiškė ieškinius dėl įvairiais batų dizainais padaryto registruotųjų ir neregistruotųjų Bendrijos dizainų pažeidimo. 2022 m. balandžio 12 d. MUNDORAMA CONFORT S. L. ir STAY DESIGN S. L. pateikė atsiliepimą į ieškinį ir pareiškė priešieškinius, kuriuose nurodė, kad tam tikro dizaino atveju jos turi pirmalaikio naudojimo teisę, numatytą Reglamento (EB) Nr. 6/2002 22 straipsnio 1 dalyje, ir, kiek tai aktualu nagrinėjamu atveju, prašė pripažinti DEITY SHOES dizainus negaliojančiais, nes jiems trūksta naujumo ir jie neturi individualių savybių. Papildomai nurodė, kad dizainai sukurti nesiremiant jokiomis inovacijomis, o įmonės tiekia rinkai gaminius, kuriuos siūlo tik Kinijoje įsikūrusios prekybos įmonės. Šiuo klausimu įrodyta, kad dizainai, į kuriuos ieškovas pretenduoja kaip į nuosavybę, yra pritaikyti remiantis Kinijos prekybos įmonių kataloguose siūlomais dizainais. Neįrodyta, kad ieškovė turi dizainerių komandą arba kad dizainai, kurių pažeidimą reikalaujama pripažinti, buvo sukurti vykdant tikrą dizaino veiklą. Daugių daugiausia tai yra šiek tiek pakeisti dizainai, palyginti su Kinijos prekybos įmonės kataloguose siūlomu pagrindiniu dizainu. Kitaip tariant, rinkai tiekiamų dizainų išvaizdos savybės iš esmės yra iš anksto nulemtos Kinijos tiekėjo siūlomo dizaino, todėl tam tikrų elementų pakeitimai turi būti laikomi specifiniais ir papildomais (pavyzdžiui, tokie gali būti spalvos, medžiagos ir sagčių, raištelių bei kitų puošybos elementų vietos pakeitimai).

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas teigia, kad kaina šiame sektoriuje yra labai svarbi, o bet koks pagrindinio dizaino pakeitimas, kai atliekamas didesnio masto pritaikymas, reiškia, kad didėja išlaidos ir dėl to mažėja Europos prekybininkų marža. Taigi nėra realios paskatos iš esmės keisti Kinijos prekybos tiekėjų siūlomų pagrindinių dizainų. Galiausiai registruotieji ir neregistruotieji dizainai neturi jokio mados komponento. Iš tiesų jie kuriami remiantis žinomomis mados tendencijomis, leidžiančiomis užtikrinti, kad būtų parduota daug prekių pagal Kinijos gamykloms pateiktus didelius užsakymus. Galima konstatuoti, kad, turint omenyje pagrindinius sektoriaus veiksnius, į kuriuos reikia atsižvelgti, – kiekį ir kainą, dizainerių veiksmų laisvė labai ribota, palyginti su keliais sezonais avimos kitų rūšių avalynės, kuriai būdingas mados komponentas, sektoriumi, nes nėra investuojama į inovacijas. Taigi nagrinėjami dizainai sukurti kopijuojant mados pasaulyje gerai žinomas estetines tendencijas ir prekybos įmonių yra masiškai gaminami už nedidelę kainą, kad vėliau būtų tiekiami Europos Sąjungos rinkai.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas Teisingumo Teismo klausia, kokios apimties yra Bendrijos dizaino ir nuosavybės teisės apsauga tuo atveju, kai avalynės įmonės tik pasirinko vieną iš kelių prekybos įmonės kataloge siūlomų variantų, o išvaizdos savybės iš esmės yra iš anksto nulemtos Kinijos tiekėjo siūlomo dizaino, todėl tam tikrų elementų pakeitimai turi būti laikomi specifiniais ir papildomais. Šiomis aplinkybėmis teismas nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar tam, kad dizainui būtų taikoma [Reglamente Nr. 6/2002] nustatyta apsaugos sistema, reikalinga tikra dizaino veikla, vykdoma taip, kad dizainas būtų jo kūrėjo intelektinių pastangų rezultatas? Ar šiuo atžvilgiu sudedamųjų dalių derinimas pagal [esamą] dizainą, kurio išvaizdos savybės iš esmės yra iš anksto nulemtos prekybos įmonių, gali būti laikomas tikra dizaino veikla, todėl tam tikrų elementų pakeitimai laikytini specifiniais ir papildomais?

2. Atsižvelgiant į tai, ar visos gaminio išvaizdos savybės, atsiradusios pritaikius Kinijos prekybos įmonių siūlomus dizainus pagal minėtų įmonių katalogus, arba dalis šių savybių gali būti laikomos individualiomis pagal [Reglamento Nr. 6/2002] 6 straipsnį, kai dizaino savininkas tik tiekia [Europos ekonominės erdvės (EEE)] šalių rinkai šiuos dizainus (nepakeistus arba su specifiniais sudedamųjų dalių, pavyzdžiui, padų, kniedžių, raištelių, sagčių ir kt., pakeitimais), o didžiąją dalį išvaizdos savybių iš anksto

nustato prekybos įmonės? Ar šiais tikslais svarbi aplinkybė, kad sudedamosios dalys taip pat yra ne sukurtos [Bendrijos dizaino savininko], o pačios prekybos įmonės siūlomos jos kataloge?

3. Ar [Reglamento Nr. 6/2002] 14 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad asmuo, kuris, remdamasis prekybos įmonių pagal katalogą siūlomu dizainu, tik pritaikė šį ankstesnį dizainą, pakeisdamas taip pat prekybininko siūlomas sudedamąsias dalis, kurių [Bendrijos dizaino savininkas] pats nėra suprojektavęs, gali būti laikomas dizaineriu? Ar šiuo atžvilgiu siekiant patvirtinti, kad galutinė forma labai skiriasi nuo pirminio dizaino, būtina įrodyti tam tikrą pritaikymo mastą, kad būtų galima pretenduoti į [dizainerio statusą]?

4. Nepažeidžiant to, kas išdėstyta, ar tokiu atveju, kaip nagrinėjamas, atsižvelgiant į avalynės, sukurtos remiantis prekybos įmonių pavyzdžių rinkiniais, ypatumus ir į tai, kad „dizaino“ veikla apsiriboja pavyzdžių rinkinyje pateiktų ankstesnių dizainų pasirinkimu, prireikus keičiant tam tikras jų sudedamąsias dalis pagal katalogą, kurį siūlo [pati prekybos įmonė] ir laikantis mados tendencijų, reikia manyti, kad šios mados tendencijos: a) apriboja autoriaus laisvę, taigi nedidelių registruotojo (arba neregistruotojo) dizaino ir kito dizaino skirtumų gali pakakti, kad susidarytų skirtingas bendras įspūdis, ar, priešingai, b) turi tokios įtakos registruotojo (arba neregistruotojo) dizaino individualioms savybėms, kad, palyginti su kitu dizainu, jo elementai ar sudedamosios dalys, kuriuos lemia žinomos mados tendencijos, yra mažiau reikšmingi bendram įspūdžiui, kuris susidaro informuotam vartotojui?

Į pateiktus klausimus ESTT atsakė taip:

1. 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino, visų pirma jo 4–6 straipsniai, siejami su jo 14 straipsniu, turi būti aiškinami taip: norėdamas pasinaudoti Bendrijos dizainui teikiama apsauga, šio dizaino savininkas ar kūrėjas be naujumo ir individualių savybių neturi įrodinėti, kad dizainas yra bent minimalios kūrybinės veiklos rezultatas.

2. Reglamento Nr. 6/2002 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip: pirma, aplinkybė, jog dizaino išvaizdos savybės iš anksto nulemia modelis, kurį dizaineriui kataloguose siūlo tiekėjas, o dizainerio padaryti šio dizaino pakeitimai yra tik specifiniai ir susiję su to tiekėjo nurodytomis sudedamosiomis dalimis, savaime negali tapti kliūtimi pripažinti šio dizaino individualias savybes, kaip tai suprantama pagal nurodytą 6 straipsnį. Antra, mados tendencijos negali riboti dizainerio laisvės taip, kad nedidelių skirtumų tarp vieno ar kelių ankstesnių dizainų ir nagrinėjamo dizaino galėtų pakakti tam, kad pastarasis informuotam vartotojui sukeltų kitokį bendrą įspūdį nei tie ankstesni dizainai ir todėl pasižymėtų individualiomis savybėmis. Tokių mados tendencijų nulemtos dizaino savybės pačios savaime negali būti mažiau reikšmingos bendram įspūdžiui, kurį šis dizainas sukelia tokiam vartotojui.

Susipažinti su visu ESTT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

•

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2025 m. gruodžio 18 d. sprendimas byloje Nr. C-168/24 PMJC SAS v. [W] [X], [M] [X], Créative SAS dėl Direktyvos 2008/95/EB 12 straipsnio 2 dalies b punkto, kurio nuostatos dabar išdėstytos Direktyvos (ES) 2015/2436 20 straipsnio b punkte, išaiškinimo.

Ši byla yra susijusi su prekių ženklo, kuriame yra nurodyta dizainerio pavardė, registracijos panaikinimu. Atsakovas buvo įsteigęs įmonę, ketindamas užsiimti prekyba drabužiais ir aksesuarais, tačiau minėtai įmonei buvo iškelta bankroto byla. Ieškovas pateikė pasiūlymą perimti visą įmonės turtą, įskaitant prekių ženklus, kuriuos buvo užregistravęs atsakovas ir perleidęs bankrutuojančiai įmonei. Atsakovas sutiko su pasiūlymu, perdavė visą įmonę ieškovui ir pagal atskirą susitarimą iki 2015 m. tęsė bendradarbiavimą su ieškovu. 2018 m. ieškovas pateikė atsakovui ieškinį nuroydamas, kad atsakovas tęsdamas kūrybinę veiklą per naujai įsteigtą kitą bendrovę veikė nesąžiningai ir pažeidė ieškovo teises į jam priklausančius (anksčiau atsakovo perleistus) prekių ženklus. Atsakovas atitinkamai pateikė priešieškinį ir prašė teismo panaikinti ieškovo teises į minėtus prekių ženklus. Teismas panaikino ieškovo prekių ženklų registracijas, nes pagal Sąjungos teisę yra nedraudžiama panaikinti prekių ženklo, kurį sudaro kūrėjo pavardė, registracijos, jeigu šio prekių ženklo perėmėjas savo veiksmais iš tikrųjų visuomenei sudaro įspūdį, jog kūrėjas tebedalyvauja kuriant gaminius, arba sukelia pakankamai didelę tokio suklaidinimo riziką.

Šiuo pagrindu keltas klausimas dėl apeliacinės instancijos teismo sprendimo atitikties 2008 m. spalio 22 d. Direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti

12 straipsnio 2 dalies b punktui, kurio nuostatos dabar išdėstytos 2015 m. gruodžio 16 d. Direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 20 straipsnio b punkte. Todėl kasacinis teismas prieš priimdamas sprendimą pateikė Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą:

1. Ar [Direktyvos 2008/95] 12 straipsnio 2 dalies b punktas ir [Direktyvos 2015/2436] 20 straipsnio b punktas turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama panaikinti prekių ženklo, kurį sudaro kūrėjo pavardė, registraciją dėl to, kad po perleidimo jis buvo naudojamas tokiomis sąlygomis, dėl kurių visuomenė gali iš tikrųjų susidaryti įspūdį, jog šis kūrėjas tebedalyvauja kuriant šiuo prekių ženklu pažymėtas prekes, nors taip nebėra?

Į pateiktą klausimą ESTT atsakė taip:

1. 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 12 straipsnio 2 dalies b punktas ir 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 20 straipsnio b punktas turi būti aiškinami taip: pagal juos nedraudžiama panaikinti prekių ženklo, kurį sudaro dizainerio asmenvardis, registracijos, remiantis tuo, kad, atsižvelgiant į visas reikšmingas aplinkybes, jo savininko arba su jo sutikimu vykdomas naudojimas gali lemti, kad dėl šio prekių ženklo vidutinis, pakankamai informuotas ir protingai pastabus bei nuovokus vartotojas klaidingai manys, kad šis dizaineris dalyvavo kuriant minėtu prekių ženklu pažymėtas prekes.

Susipažinti su visu ESTT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

2.2. Atrinktų svarbiausių Europos Sąjungos Bendrojo Teismo (ESBT) bylų apžvalga

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2025 m. spalio 15 d. sprendimas byloje Nr. T-381/24 Frutaria Innovation SL v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO).

2022 m. vasario 24 d. Markus Schneider pateikė EUIPO prašymą pripažinti negaliojančiu ES prekių ženklą, kuris buvo įregistruotas 2007 m.:

EUIPO Anuliavimo skyrius atmetė prašymą pripažinti šį ES prekių ženklą negaliojančiu. Tačiau EUIPO Apeliacinė taryba iš dalies panaikino Anuliavimo skyriaus sprendimą ir pripažino šio prekių ženklo registraciją negaliojančią 29 klasės prekėms „Džiovinti vaisiai“ ir 31 klasės prekėms „Švieži vaisiai“.

Bendrasis Teismas patvirtino EUIPO Apeliacinės tarybos sprendimą, kad ginčijamas ES prekių ženklas negali būti registruojamas džiovintiems ir šviežiams vaisiams, priklausantiems 29 ir 31 klasėms.

Bendrojo teismo nuomone, žodinis elementas „Frutaria“ yra portugalų kalbos terminas, reiškiantis „vaisių parduotuvė“, todėl portugaliskai kalbančiai visuomenei jis apibūdina džiovintus ir šviežius vaisius. Ginčijamo žymens vaizdiniai elementai yra paprasti, įprasti ir minimaliai stilizuoti, ir neblaško dėmesio nuo žodinio elemento perteikiamos aprašomosios reikšmės. Todėl visas ženklas leidžia atitinkamai visuomenei iš karto suvokti prekių arba vienos iš jų savybių aprašymą. Tokia išvada atitinka Bendrojoje praktikoje CP3 nustatytą požiūrį dėl vaizdinių prekių ženklų, kuriuose yra aprašomųjų arba skiriamųjų požymių neturinčių žodžių.

Bendrasis Teismas taip pat patvirtino, kad ginčijamas ES prekių ženklas neįgijo skiriamąjo požymio dėl naudojimo. ES prekių ženklo savininkas pateikė įrodymus, įskaitant sąskaitas faktūras, brošiūras, įrodančias dalyvavimą prekybos mugėse, ir trečiųjų šalių įmonių pareiškimus, kuriuose teigiama, kad ženklas naudojamas ant pakuotės, dokumentuose ir pranešimuose. Nors šie įrodymai rodo tam tikrą ženklo naudojimo laipsnį Portugalijoje, Bendrasis Teismas sutiko su EUIPO Apeliacinės tarybos nuomone, kad jie neparodo, kaip atitinkama visuomenė suvokia prekių ženklą, ypač ar didelė vartotojų dalis jį atpažintų kaip komercinės kilmės nuorodą. Nesant papildomų svarbių įrodymų, tokių kaip apklausos, rinkos tyrimai, prekybos asociacijų pareiškimai ar įrodymai apie rinkos dalį ir reklamos pastangas, Bendrasis Teismas pritarė EUIPO Apeliacinės tarybos išvadai, kad ginčijamas ES prekių ženklas neįgijo skiriamąjo požymio dėl naudojimo.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu (anglų k.) galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).

Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2025 m. lapkričio 13 d. sprendimas byloje Nr. T-82/24 Administration of the State Border Guard Service of Ukraine v. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO).

2022 m. ieškovės teisinė pirmtakė pateikė EUIPO paraišką įregistruoti Europos Sąjungos prekių ženklą šiam vaizdiniam žymeniui:

РУССКИЙ ВОЕННЫЙ КОРАБЛЬ, ИДИ НА**Й

RUSSIAN WARSHIP, GO F**K YOURSELF

2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu ekspertas, remdamasis 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo 7 straipsnio 1 dalies f punktu, siejamu su minėto reglamento 7 straipsnio 2 dalimi, atmetė visą registracijos paraišką. Ieškovė pateikė apeliaciją dėl tokio eksperto sprendimo. EUIPO Apeliacinė taryba atmetė apeliaciją, motyvuodama tuo, kad prašomas įregistruoti prekių ženklas neturi skiriamąjo požymio nagrinėjamos prekės ir paslaugoms, todėl turi būti atsisakyta jį įregistruoti.

Administration of the State Border Guard Service of Ukraine apskundė šiuos EUIPO sprendimus Europos Sąjungos Bendrajam Teismui, teigdama, EUIPO klaidingai taikė Reglamento 2017/1001 7 straipsnio 1 dalies b punktą, kai konstatavo, kad prašomas įregistruoti prekių ženklas neturi skiriamąjo požymio visų nagrinėjamų prekių ir paslaugų atžvilgiu.

Bendrasis teismas atmetė ieškinį ir paliko galioti EUIPO Apeliacinės tarybos sprendimą. Teismas sutiko, kad toks žymuo neturi skiriamąjo požymio prašomų žymėti tokiu ženklų prekių ir paslaugų atžvilgiu. Teismo nuomone, prekių ženklą sudarantis sakinytis yra vienas iš Ukrainos kovos prieš Rusijos vykdomą karinę agresiją ir okupaciją simbolių. Toks sakinytis yra susijęs su Ukrainos kariuomenės kareiviu, šia šalimi, taip pat su istoriniu įvykiu, dėl kurio jis buvo išsakytas. Taigi atitinkama visuomenė suvokia tik šiuo sakiniu perteikiamą politinę idėją ir nesuvoks bei neįsimins žymens kaip prekių ženklo, t. y. kaip juo žymimų prekių ir paslaugų komercinės kilmės nuorodos. Priešingai, atitinkama visuomenė nagrinėjamą žymenį suvoks kaip skatinantį drąsą ekstremalių nelaimių kontekste, o ne kaip reklamuojantį komercinį subjektą ar pardavėją. Taigi tai yra skiriamąjo požymio neturintis politinis šūkis. Šiuo klausimu ieškovės tapatybė neturi reikšmės. Apeliacinės tarybos nuomone, rusakalbė Sąjungos visuomenė supras rusų ir anglų kalbomis išreikštą žinią. Sakinytis anglų kalba sudarytas iš bazinių anglų kalbos žodžių, kuriuos gali lengvai suprasti bet kuris rusakalbis, turintis elementarių anglų kalbos žinių.

Prašomame įregistruoti prekių ženkle pakartotas sakinytis buvo labai intensyviai vartojamas nekomerciniame kontekste ir atitinkama visuomenė jį būtinai labai glaudžiai susies su tuo kontekstu. Atsižvelgiant į šio įvykio nušvietimo žiniasklaidoje mastą, šis sakinytis bus susietas su šiuo nesenu istoriniu momentu, gerai žinomu vidutiniams Sąjungos vartotojams.

Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus argumentus, ieškinys buvo atmestas.

Susipažinti su visu ESBT sprendimu galima ESTT interneto svetainėje arba paspaudžiant [čia](#).